

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національна академія педагогічних наук України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Кафедра педагогіки та психології управління соціальними
системами ім. академіка І.А. Зязуна
Харківський фонд психологічних досліджень
Товариство психологів України (м. Харків)
Балтійська міжнародна академія (м. Рига, Латвія)
Петрошанський університет (Румунія)
Румунсько-німецький університет Сібіу (Румунія)
Могильовський державний університет
ім. А.О. Кулешова (м. Могильов, республіка Білорусь)
Школа менеджменту університету Тампere (Фінляндія)

Збірник III Міжнародної науково-практичної конференції
«ЛІДЕРИ ХХІ СТОЛІТТЯ. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ
ХАРИЗМАТИЧНОГО ЛІДЕРА НА ОСНОВІ ГУМАНІТАРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ»

26-27 вересня 2019 року

Харків 2019 рік

психологічної структури якостей лідера, до складу яких належать: мотиваційний; емоційно-вольовий; організаційно-комунікативний; мисленнєвий.

Список літератури

1. Агеев В. С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. Москва: Изд-во МГУ, 1990. 239 с.
2. Зазыкин В. Г., Смирнов Е. Л. Психология и акмеология лидерства. Москва: Издательство «ЭЛИТ», 2010. 304 с.
3. Деркач А. А., Селезнева Е. В. Акмеология в вопросах и ответах. Учебное пособие. Москва: Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2007. 248 с.
4. Бенда Т. В. Психология лидерства. Санкт-Петербург: Издательский дом «Питер», 2009. 447 с.
5. Селезнева Е. В. Лидерство: учебник для бакалавров. Москва: Издательство «Юрайт», 2013. 429 с.

*Кайдалова Лідія Григорівна,
Романовська Олена Олександрівна
м. Харків, Україна*

**Національний фармацевтичний університет
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У
МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
ЗАСОБАМИ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Політичні, соціально-економічні, культурні трансформації, світові тенденції глобалізації й інтеграції, зміни світоглядної парадигми зумовили кардинальну

модернізацію системи освіти в Україні. Реалії сьогодення вимагають висококваліфікованого і конкурентноздатного педагога вищої школи, який повинен бути не просто транслятором знань, а представником інтелектуальної еліти, що задає темп розвитку освіти, науки і культури суспільства.

У процесі навчання в магістратурі у закладах вищої освіти (ЗВО) здійснюється підготовка майбутніх викладачів вищої школи до виконання педагогічної діяльності. На наш погляд, значення лідерських якостей викладача у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців та досягнення ними високого рівня професійних якостей є сьогодні актуальним для сучасного ЗВО. Тому, сучасний викладач повинен не тільки знати бездоганно свою дисципліну, але й вміти згуртувати здобувачів освіти, дати їм вектор розвитку, рухаючись разом з ними. Своїми вчинками, поведінкою викладач повинен бути прикладом для наслідування, лідером для своїх студентів. Викладач-лідер, це людина, яка повинна вміти виявляти найважливіші проблеми і сприяти роботі інших у знаходженні креативних рішень традиційних проблем. Слово «лідер» тлумачиться, як особа, яка є достатньо авторитетною, щоб управляти групою людей, це та особа - за якою люди слідують, хто згортовує людей до дії стосовно спільнної мети. Лідер – це людина, яка не тільки може бути прикладом для інших, але й та, яка не стоїть на місті у власному саморозвитку, постійно рухається вперед.

Відповідно до законодавчих освітніх документів професійна підготовка викладача вищої школи повинна здійснюватись на основі компетентнісного підходу з обґрунтуванням відповідних цілей та завдань. Це передбачає оновлення змісту, форм, методів та технологій

навчання, координацію освітньої діяльності, адаптацію викладача ЗВО до сучасних умов діяльності та його готовність до розв'язання професійних проблем та завдань.

Однією із сучасних освітніх технологій, що поступово досліджується та реалізовується в освітньому процесі є тренінгова технологія. Тренінгові технології з їхніми унікальними можливостями мотивувати, стимулювати, створювати ситуації успіху, забезпечувати особистісне та професійне зростання, формування та розвиток необхідних якостей, застосовувати інтерактивні методи та поєднувати форми колективної, групової та індивідуальної роботи, стають сьогодні одними з провідних технологій навчання у вищій медичній та фармацевтичній освіті.

Встановлено, що в умовах тренінгових технологій створюються сприятливі умови для розвитку лідерських якостей особистості, для вивчення на практиці закономірностей і механізмів соціального впливу, для оволодіння лідерськими вміннями.

Сучасні тенденції у вищій освіті вимагають впровадження сучасних освітніх технологій, зокрема тренінгових, які спрямовуються на забезпечення умов для становлення та розвитку майбутніх викладачів вищої школи.

Список використаних джерел:

1. Мараховська Н. В. Тренінг як один зі способів виявлення розвитку лідерських якостей у педагогів вищої школи / Н. В. Мараховська // Наук. віsn. Чернів. ун-ту. Сер. Педагогіка та психологія: зб. наук. пр. – Чернівці: Чернів. нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2005. – Вип. 244. – С. 97-103.
2. Кайдалова Л.Г., Альохіна Н.В., Шварп Н.В. Тренінгові технології у підготовці фахівців охорони

здоров'я/ Л.Г. Кайдалова, Н.В. Альохіна, Н.В.Шварп // Збірник наукових статей. Матеріали III міжн. наук. прак. конф. Україна, Харків, 7-8 червня 2017 р. С.46-50.

3. Куриця А.І., Куриця Д.І. Психолого-педагогічні умови розвитку лідерських якостей студентів/ Куриця А.І., Куриця Д.І. // Проблеми сучасної психології. 2014. – Вип. 26 – С. 353-363.

4. Семченко Н.О. Педагогічні умови формування лідерських якостей майбутніх учителів у позааудиторній діяльності : дис.канд. пед. наук : 13.00.04 / Н.О. Семченко. – Х., 2005. - 215 с.

*Колісник Олександр Олександрович,
Ігнатюк Ольга Анатоліївна
м. Харків, Україна*

*Харківський комп’ютерно-технологічний коледж
НТУ«ХПІ»*

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ**

Основною характеристикою Світу є рух, зміна, розвиток, а головним змістом життя й фундаментальним засобом існування людини є її розвиток, який повно й інтенсивно спостерігається у студентському віці. Розвиток студента як соціально-особистісний феномен здійснюється перш за все у навчанні, тому основне суспільне й індивідуальне життя молодої людини сконцентроване у сфері освіти. Освітній заклад, виконуючи соціальне

**ЛІДЕРИ ХХІ СТОЛІТТЯ. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ХАРИЗМАТИЧНОГО ЛІДЕРА НА ОСНОВІ
ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Лідери ХХІ століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції 26-27 вересня 2019 р. / За заг. ред. Романовського О.Г., – Х.: НТУ «ХПІ», 2019. – 251 с.

Автори несуть повну відповідальність за опубліковані матеріали.

Містить матеріали III міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем лідерства та розвитку лідерського потенціалу засобами гуманітарних технологій.

Організаційний комітет:

Голова оргкомітету – **Романовський Олександр Георгійович**, завідувач кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

Заступник голови оргкомітету – **Панфілов Юрій Іванович**, начальник методичного відділу НТУ «ХПІ», кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна.

Вчений секретар – **Тіняков Артем Олександрович**, доцент кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ», кандидат педагогічних наук.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», 2019

ЗМІСТ

Пленарне засідання

<i>Нестуля Олексій Олексійович, Нестуля Світлана Іванівна Лідерство в управлінській традиції стародавніх цивілізацій</i>	3
<i>Бабаєв Володимир Миколайович, Пазиніч Станіслав Миколайович Вчення учителя, як взірець сучасного лідерства</i>	6
<i>Семенова Алла Василівна Застосування специфічних психопедагогічних методик у контексті розвитку культури мовлення сучасного лідера</i>	13
<i>Ленка Дубовицка, Михал Вархола Імператрица Марія Терезія – настоящий лидер своего времени</i>	17
<i>Лозовой Віктор Олексійович Формування лідерської культури</i>	21
<i>Пономарьов Олександр Семенович, Харченко Алла Олександровна Лідерство і соціально-економічний розвиток</i>	24
<i>Романовський Олександр Георгійович, Малєєва Олександра Анатоліївна Особливості сучасного лідера в науці та освіті</i>	28

<i>Mircea Valentin Carlan</i>	
<i>Doina Mortoiu</i>	
Consideration about the high education infrastructure in the public administration	32
СЕКЦІЯ 1	
<i>Игумнова Ольга</i>	
Лидерство – важнейший компонент ефективного руководства	38
<i>Чебакова Юлія Григорівна, Голякова Євгенія Олександрівна</i>	
Необхідність та особливості формування комунікативних здібностей у майбутніх психологів-лідерів у процесі фахової підготовки	41
<i>Пантия Лариса</i>	
Стресс на рабочем месте – вызов для современного лидера	44
<i>Пономарьов Олександр Семенович, Долгарев Анатолій Васильович, Чеботарьов Микола Корнійович</i>	
Онтологічні аспекти взаємодії лідера і команди	48
<i>Резнік Світлана Миколаївна</i>	
Викладацьке лідерство в сучасних умовах інформатизації	53
<i>Торяник Жанна Іванівна, Омеляненко Денис Олегович</i>	
Впровадження лідерства в систему децентралізації органів місцевого самоврядування в Україні	56

Фурманець Борис Іванович
Научно-концептуальные основы
модели лидерского потенциала 59

Черемський Максим Петрович
Лідер як творча особистість 63

СЕКЦІЯ 2

*Асєєва Ірина Володимирівна,
Кравцова Наталія Вікторівна,
Конкін Валерій Миколайович*
Харизматичне лідерство
як чинник соціального прогресу 67

Луценко Богдан Володимирович
Роль гуманітарних технологій у процесі
професійної підготовки офіцера-лідера 71

*Панфілов Юрій Іванович,
Поліщук Денис Костянтинович*
Лідерство як феномен управління командою 73

*Солодовник Тетяна Олександрівна,
Сабада Юлія Олександрівна,*
Роль лідера-керівника в управлінні організацію 82

*Костиця Ірина Валентинівна,
Петров Микола Михайлович*
Формування навичок тайм-менеджменту
у майбутніх психологів-лідерів 87

<i>Гура Тетяна Віталіївна, Чміль Анна Олегівна</i>	
Розподіл управлінських ролей в команді: організаційний аспект	89
<i>Гура Тетяна Віталіївна, Кротінова Карина Миколаївна</i>	
Потенціал адміністративно-організаційного механізму управління в системі формування та розвитку іміджу керівника державного підприємства	92
<i>Гура Тетяна Віталіївна, Трубіліна Вілена Валентинівна</i>	
Роль лідера у формуванні кадрової стратегії у банківських установах	96
<i>Костиря Ірина Валентиновна, Гохіна Наталья Александровна</i>	
Розвитие внимания, как необходимого психического процесса, при становлении будущих лидеров	99
<i>Костиря Ірина Валентинівна, Корженко Аліна Сергіївна</i>	
Роль гендерних стереотипів у формуванні майбутнього психолога-лідера	103

СЕКЦІЯ 3

<i>Ірина Казиня, Ростислав Копытов</i>	
Особенности подготовки профессионалов в области самонастраивающихся систем управления	107

Кельсина Дина, Копытов Ростислав
Исследование результативности алгоритмов
лояльного сопровождения организаций 110

*Грень Лариса Миколаївна,
Дідух Ірина Іванівна*
Управлінська діяльність керівника-лідера вищого
навчального закладу освіти і-ї рівня акредитації 114

СЕКЦІЯ 4

*Юшко Олексій Володимирович,
Глядя Сергій Олександрович*
Лідерські навички в управлінні
фізичним вихованням студентів НТУ «ХПІ» 118

Блошенко Олена Іванівна
Формування моральних якостей студентів в процесі
занять фізичною культурою та спортом
як умова виховання лідерів 122

*Долгарєва Марія Георгіївна,
Матузна Наталія Анатоліївна*
Розвиток лідерських якостей студентської молоді
за допомогою застосування практик йоги 126

Зінченко Ліна Володимирівна
Професійна відповіальність як фундаментальна
лідерська якість майбутніх тренерів
фізичної культури і спорту 130

Плужнікова Юлія Юріївна
Розвиток дисципліни як лідерської ознаки
засобами аеробіки 132

<i>Тіняков Артем Олександрович</i> Харизматичне лідерство спортивного тренера.....	134
<i>Федорина Тетяна Євгеніївна, Рилова Анастасія</i> Спорт як важливий фактор становлення особистості лідера.....	138
СЕКЦІЯ 5	
<i>Авдимирець Наталія Василівна</i> Філософське бачення розвитку суспільства і держави.....	142
<i>Альохіна Наталія Вікторівна</i> Тренінг з формування психологічної готовності до лідерської діяльності майбутніх фармацевтів.....	146
<i>Костирия Ірина Валентинівна, Анохіна Анастасія Олексandrівна</i> Використання ефекту соціальної фасилітації для формування лідерських якостей у майбутніх психологів.....	148
<i>Бенгард Олександр Олегович, Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Особливості професійного розвитку майбутніх молодших спеціалістів електромеханіків на засадах дуальної системи навчання в умовах харківського комп’ютерно-технологічного коледжу НТУ «ХПІ».....	152

<i>Бороненко Дар'я Віталіївна</i> Готовність до соціальної взаємодії у майбутніх педагогів-лідерів	155
<i>Горбач Ігор Олександрович</i> Особистісно-рефлексивний компонент, як необхідна складова лідерського потенціалу майбутніх фахівців з правоохоронної діяльності пенітенціарної системи України	159
<i>Грень Лариса Миколаївна,</i> <i>Лола Наталія Миколаївна</i> Формування лідерських якостей у молодших спеціалістів в умовах вищого закладу освіти і-ї рівня акредитації	162
<i>Жукова Оксана Анатоліївна,</i> <i>Андреєв Тимур Юрійович.</i> Використання психолого-педагогічних технологій як запорука успішного процесу формування лідерських якостей сучасного фахівця	166
<i>Кайдалова Лідія Григорівна,</i> <i>Романовська Олена Олександрівна</i> Формування лідерських якостей у магістрів освітніх, педагогічних наук засобами тренінгових технологій	169
<i>Колісник Олександр Олександрович,</i> <i>Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Інформаційно-комунікативні технології, як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів	172

<i>Комишан Анатолій Іванович, Власенко Кристина Олегівна</i> Психолого-педагогічні аспекти формування лідерських якостей у фахівців соціальних сфер.....	176
<i>Комишан Анатолій Іванович, Короп Анастасія Олегівна</i> Актуальність формування лідерських якостей у соціальних працівників.....	179
<i>Комишан Анатолій Іванович, Полічко Тетяна Владиславівна</i> Метод проектів у формуванні лідерських якостей студентів.....	183
<i>Лутаєва Тетяна Василівна</i> Педагогічні умови формування лідерських якостей сучасного фахівця-міжнародника.....	186
<i>Манєва Росіца Іллянова, Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Застосування елементів електронного навчання в процесі фахової підготовки майбутніх ІТ-фахівців	190
<i>Нестуля Світлана Іванівна, Кононець Наталія Василівна</i> Упровадження системи кайдзен в освітньому середовищі університету як необхідна умова формування лідерської компетентності студентів.....	194

<i>Олійник Тетяна Олексіївна, Сахарова Євгенія Петрівна, Минко Петро Євгенович Особливості розвитку професійної ідентичності студентів в умовах відкритого навчання.....</i>	198
<i>Панамарьова Ольга Борисівна, Ігнатюк Ольга Анатоліївна Сучасні технології формуванні базових компетентностей у майбутніх техників-технологів (гідраліків) в ХКТК НТУ «ХПІ».....</i>	202
<i>Петренко Вікторія Олександровна, Ігнатюк Ольга Анатоліївна Особливості формування професійно значущих якостей майбутніх викладачів закладів вищої освіти в умовах магістратури.....</i>	206
<i>Пінчук Ірина Олександровна Розвиток лідерських якостей майбутніх учителів початкових класів у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.....</i>	209
<i>Синявина Лариса Владимировна, Філянина Неля Николаевна, Долгая Елена Александровна Проблемы формирования лидерских качеств будущих специалистов в заведениях высшего образования .....</i>	213
<i>Скірко Ганна Захарівна. Формування лідерських якостей фахівця з дошкільної освіти в умовах сучасної освітньої реформи.....</i>	216

СЕКЦІЯ 6

<i>Середа Наталія Вікторівна, Банделет Катерина Олексіївна</i>	
Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів-лідерів у закладах вищої освіти.....	221
<i>Боченко Ольга Вячеславовна</i>	
Лідер- педагог: требования к личности.....	224
<i>Каблаш Вікторія Вадимівна</i>	
Особливості підготовки майбутніх викладачів - лідерів з психологічних дисциплін.....	228
<i>Наливайко Олексій Олексійович</i>	
Форсайт дослідження в освіті.....	230
<i>Письменницька Юлія Андріївна</i>	
Особливості адаптації молодого викладача до практичної діяльності.....	234
<i>Старовойт Світлана Миколаївна</i>	
Цілі та цінності сучасної професійної підготовки інженерно-педагогічних кадрів	238
	250

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
ІII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Лідери ХХІ століття. Формування особистості
харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій**

2019 року

Головний редактор *проф. Романовський О.Г.*

Відповідальні за випуск

доц. Панфілов Ю.І.

доц. Тіняков А.О.